

Etikou proti podvodom

Podnikateľská aliancia Slovenska – PAS, chce súborom opatrení a etickým kódexom obmedziť nekalé praktiky v podnikaní a zvýšiť reputáciu podnikateľského stavu v spoločnosti.

Text: SG, Foto: Jenewein Group

Podmienky na podnikanie spolu s nepriaznivým vývojom hospodárskej situácie na Slovensku spôsobili opätovnú a častú prítomnosť nekalých praktík v podnikateľskom prostredí. Prejavilo sa to najmä zvýšením korupcie pri verejných obstarávaníach, nárastom zámerného neplatičstva a pretrvávajúcimi daňovými podvodmi. Tento vývoj nielenže spôsobuje škody štátnemu hospodárstvu, ale aj demotivuje slušných podnikateľov a poškodzuje imidž celého podnikateľského stavu. **O návrhoch a konkrétnych krokoch, s ktorými v tejto súvislosti prišla Podnikateľská aliancia Slovenska, sme sa rozprávali s jej prezidentom a vedúcim partnerom Jenewein Group, Martinom Krekáčom.**

PAS SLEDUJE PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE DLHODOBO A VO SVOJICH SPRÁVACH PRIEBEŽNE POMENÚVA ODHALENÉ PROBLÉMY. AKÉ ZISTENIA VÁS VIEDLI K AKTUÁLNYM AKTIVITÁM – SPÍSANIU 36 NÁVRHOV NA OBMEDZENIE NEKALÉHO PODNIKANIA A PRÍPRAVE ETICKÉHO KÓDEXU PROTI NEKALÉMU PODNIKANIU?

Už minulý rok sme v Správe o stave podnikateľského prostredia v SR, ktorú realizujeme pred každými parlamentnými voľbami, identifikovali viaceré problémy súvisiace s nekalým podnikaním. Šlo predovšetkým o neplatičstvo s priamym poškodením dodávateľov, nepostihovanie štatárov firiem úmyselne poškodzujúcich obchodných partnerov, nedostatočnú prácu súdov a nefunkčnosť zákona o konkurze a reštrukturalizácii v tejto oblasti. Zároveň sme zhromažďovali informácie od podnikateľov, z ktorých jasne vyplynulo, že nekalé prístupy sa rozmáhajú a demotivujú poctivých ľudí v ďalšej činnosti, ba dokonca často spôsobujú definitívny zánik ich biznisu. Preto sa PAS rozhodla rozvinúť aktivity smerujúce nielen k zamedzeniu nekalého podnikania, ale aj k očisteniu podnikateľského stavu od podvodníkov a zlepše-

niu imidžu podnikateľov v očiach vlády i verejnosti.

MÔŽETE TIETO AKTIVITY PREDSTAVIŤ PODROBNEJŠIE?

Prvým veľkým výsledkom je súbor tridsiatich šiestich konkrétnych odporúčaní, ktoré chceme predložiť vláde SR, Národnej rade SR a ďalším kompetentným inštitúciám, aby sme s nimi následne mohli rokovať o postupe pri ich implementácii. Vychádzame z pevného presvedčenia, že predstavitelia všetkých politických strán na Slovensku majú seriózny záujem vytvárať také pravidlá, ktoré pomôžu poctivým podnikateľom pri rozvoji podnikania a ochránia ich pred nepoctivým konaním obchodných partnerov. Veríme, že pri tvorbe zákonov v nasledujúcom období zohľadnia naše odporúčania a prispedia k obmedzovaniu nekalého podnikania na Slovensku.

SPOMÍNALI STE, ŽE VAŠE SÚČASNÉ KROKY SA OPIERAJÚ O DLHODOBÉ PRIESKUMY. DO AKEJ MIERY SÚ NEKALÉ PRAKTIKY NA SLOVENSKU ROZŠÍRENÉ A KTORÉ SÚ NAJČASTEJŠIE?

Prieskum realizovaný v rámci projektu Zamedzenie nekalého podnikania priniesol alarmujúce čísla.

Z našich zistení vyplynulo, že až 44 percent podnikateľov sa v uplynulých dvoch rokoch stalo obeťou nekalého podnikania. To znamená, že takmer každý druhý podnikateľ na Slovensku bol zo strany obchodných partnerov poškodený neférovými aktivitami. Medzi najčastejšie nekalé praktiky patrí používanie nastrčených osôb – tzv. bielych koní, likvidácia firmy, prevod majetku na inú, resp. novú firmu, tune-lovanie, podnikanie bez oprávnenia, krádež identity alebo

duševného vlastníctva, neplatičstvo, nevrátenie poskytnutej zálohy za ne-realizovanú zákazku či podplácanie pri verejných obstarávaníach.

PÝTALI STE SA RESPONDENTOV AJ NA PRÍPADNÉ RIEŠENIA SMERUJÚCE K ELIMINÁCIÍ NEKALÝCH PRAKTIK V PODNIKANÍ?

Kľúčovým opatrením v boji proti nekalému podnikaniu je podľa respondentov priekopnícky vytvorenie „podnikateľskej čiernej listiny“, v ktorej by boli zverejnené firmy a osoby, ktoré si neplnia publikačné povinnosti voči obchodnému registru a finančné záväzky voči verejným rozpočtom. S jej zriadením súhlasilo až 96 percent podnikateľov. Len o dve percentá menej respondentov súhlasilo s časovo obmedzeným zákazom podnikania pre podnikateľov, ktorí porušia zákonnú povinnosť včas vyhlásiť na vlastnú spoločnosť konkurz v prípade predĺženia alebo platobnej neschopnosti. Výraznú podporu malo aj rozšírenie ručenia za záväzky firmy osobným majetkom konateľa „podvodnej“ obchodnej spoločnosti.

NA ZÁKLADE SKÚMANIA NAJROZŠÍRENEJŠÍCH PODVODNÝCH PRAKTIK V PODNIKANÍ STE VYPRACOVALI SPOMÍANÝCH 36 NÁVRHOV NA OBMEDZENIE NEKALÉHO PODNIKANIA. KTORÉ KONKRÉTNE OPATRENIA POVAŽUJETE ZA HLAVNÉ?

Spoločne a ľahko dostupné informácie o dlžníkoch a podnikateľoch porušujúcich zákon, dočasný zákaz podnikat'ľ, čiastočné ručenie súkromným majetkom za záväzky, zavedenie lehôt a obmedzenie obštrukcií na súdoch a zvyšovanie odbornosti vyšetrovateľov, prokurátorov a sudcov. Rovnako dôležitá je však aj druhá aktivita, ktorá vychádza zo záverov prieskumu a ktorým chce PAS súčasne s odporúčaniami adresovanými predstavi-

Z NAŠICH ZISTENÍ VYPLYNULO, ŽE AŽ 44 PERCENT PODNIKATEĽOV SA V UPLYNULÝCH DVOCH ROKOCH STALO OBEŤOU NEKALÉHO PODNIKANIA. TO ZNAMENÁ, ŽE TAKMER KAŽDÝ DRUHÝ PODNIKATEĽ NA SLOVENSKU BOL ZO STRANY OBCHODNÝCH PARTNEROV POŠKODENÝ NEFÉROVÝMI AKTIVITAMI.

Slovensku. PAS, ktorá sa vo svojej činnosti opiera o päť pilierov, ku ktorým okrem iného patria aj hodnoty ako etickosť, otvorenosť a zákonnosť, chce aj prostredníctvom tohto projektu potvrdiť rolu inštitúcie sledujúcej skvalitňovanie podnikateľskej atmosféry v spoločnosti a dištancujúcej sa od nekalých praktík podnikateľov. Som presvedčený, že pomocou etiky ako najdôležitejšej zbrane sa nám to postupne podarí.

HLAVNÉ ODPORÚČANIA PAS V BOJI PROTI NEKALÉMU PODNIKANIU:

- vytvorenie „čiernej listiny“ podnikateľov, ktorí sa dopustili vybraných porušení zákona,
- rýchle dobudovanie insolvenčného registra a postupné prepájanie verejných údajov o firmách na jednom mieste,
- posilňovanie funkcie základného imania v záujme ochrany veriteľských nárokov,
- dočasný zákaz podnikat'ľ podnikateľom, ktorí porušia zákonnú povinnosť včas vyhlásiť na vlastnú spoločnosť konkurz,
- vytváranie vyššieho tlaku na morálny a odborný profil sudcov a zavedenie taxatívnych lehôt súdov,
- zriadenie podnikateľských dátových schránok na doručovanie súdnych písomností,
- posilňovanie postavenia veriteľov v oblasti konkurzného a exekučného práva,
- investície do odbornej i materiálnej prípravy vyšetrovateľov a prokurátorov, ktorí sa zaoberajú ekonomickou kriminalitou. ■